

Ministeris p. Stasys Lozoraitis Aktualiais Klausimais

Vasario 16 dieną iš Romos į São Paulo, Brazilijoje, buvo atvykęs ir dalyvavo III-jame P. Amerikos Lietuvos Kongrese, Nepriklausomos Lietuvos diplomatinės šefas Ministeris p. Stasys Lozoraitis, kuris ta proga maloniai prėmė mūsų bendradarbį Stasį Vancevičių, su kuriuo turėjo sekanti pasikalbėjimą:

— Pone Ministeri, gal man išpažinti, koks Jūsų svarbiausias kelionės į Braziliją tikslas?

— Mano kelionės tikslas dalyvauti III Pietų Amerikos Lietuvos Kongrese S. Paulo, į kurią buvau pakviestas, ir apsilankyti mūsų diplomatines bei konsularines atstovybes Pietų Amerikoje.

Kongresas yra padaręs man didelio įspūdžio, būtent, dalyvių patriotinė nuotaika ir tuo, kad jame buvo gausiai atstovaujamas jaunimas

— Ar, be São Paulo, esate numatę aplankyti Brazilijos ir Pietų Amerikos miestus?

— Iš São Paulo važiuosiu į Rio de Janeiro, Montevideo ir Bogotą.

— Ar turėsite progos pasimatyti su Brazilijos valdžios atstovais ir kalbėtis svarbiausiais Nepriklausomos Lietuvos reikalais?

— Būdamas Rio de Janeiro būsiu priimtas užsienių reikalų ministerijoje. Šiuo laiku svarbiausias Lietuvai klausimas Brazilijoje yra mūsų pasiuntinybės statuso atitaisymas ir konsulato São Paulyje statuso sugrąžinimas. Turiu vilnias, kad dabartinė Prezidento Castelo Branco vyriausybė, apsaugojusi Braziliją nuo komunistų pavojaus, yra palankiai nusispačiusi Sovietų pavergtų kraštų, taigi — ir Lietuvos interesų atžvilgiu.

— Kokios, Jūsų nuomone, dabartinės Lietuvos laisvės perspektyvos?

— Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo klausimas sudaro Centro ir Rytų Europos palūosavimo nuo Sovietų Sąjungos sprespaudos problemos dalį. Ši problema ilgainiai turės būti išspręsta, būtent, sugrąžinant laisvę visiems tos srities kraštams, kuriuos sovietai yra vienokiu ar kitokiu būdu užvaldę. Tam tie kraštai turi lygias teises ir tuos pačius galimumus. Taip, pavyzdžiui, Lietuvos laisvės atstatymas yra toje pačioje galimumų plotmėje kaip ir Vokietijos suvienijimas. Be to,

aš manau, kad Centro ir Rytų Europos išlaisvinimo problema tegali būti išspręsta visuomenėje, tai yra visiems tiems kraštams kartu. Aš neišivaizduoju kokios padėties, kad Lenkija ar Vengrija atgautų laisvę, arba Vokietija būtų suvienyta, o Lietuva su Latvija ir Estija paliktų sovietų okupacijoje.

Svarbiausi veiksniai Rytų ir Centro Europos laisvės problemeje yra šie: sovietų pavergtų tautų siekimas pasiskautuoti nuo svetimos sprespaudos ir komunistinės santvarkos. Tautų bei žmonių laisvės idėjos stiprėjimas pasaulyje yra Sovietų Sąjungos santvarkos, taigi, ir jos galios silpnėjimas. Vienintelis pagrindas ant kurio stovi Sovietų Sąjunga yra prievarta, vartojama bet kurioje gyvenimo srityje. Sovietų Sąjunga neturi net savo piliečių laisvo pritarimo, kuris yra būti nas elementas normaliai valstybių egzistencijai ir tikrajam pastovumui, juo labiau ji neturi jos užvaldytų valstybių žmonių pritarimo. Žinoma, sovietų silpnėjimo procesas nėra toks greitas, kaip mes norėtume ir kaip reikalauja mūsų interesai. Bet jis vyksta ir negali sustoti, ir tai atidaro Lietuvos laisvės perspektyvas.

— Kokiu būdu P. Amerikos lietuviai galėtų daugiau ir aktyviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbuose?

— Mūsų visų uždavinys yra stengtis, kad Lietuvos byla nebūtų Vakaruose nutylima. Tad svarbu veikti kad Pietų Amerikoje Lietuvos nepriklausomybės klausimas būtų keliamas, priminimas spausdoje, valstybės vyrų viešuose pareiškimuose tarptautinių organizacijų plotmėje. Sovietų vykdomas kolonializmas suteikia tam gerą pagrindą.

— Ar dabartinis metas yra galimi ir pageidautini artimesni ryšiai mūsų išeivių su pavergtos Lietuvos lietuviais, kurie tikrai nori ir laukia Lietuvos laisvės?

— Tamsta tiksliai suformulavai problemą, dalindamas ją į du klausimus: ar ryšiai galimi ir ar jie pageidaujami. Ryšiai tarp bet kurio okupuoto krašto žmonių ir jų tautiečių, esančių už okupanto galios ribų visada pageidaujami vien dėl grynai žmoniškų aplinkybių, kaip giminytė, artimos pažintys ir panašiai, o ant a. todėl, kad tokie ryšiai gali sustiprinti tautos moralinių atsáarumą okupantui ir pra-

BARBORA LASAUSKIENĖ. Gyvena Montevideo, Urugvaj. Ji apmokėjo šio «M. L.» išleidimo išlaidas. Nuoširdus jai ačiū už tokia gausia parama laikraščiuil P. Lasauskienė remia ir kitas vienuolynų, bažnyčios, labdaros įstaigas.

mušti jos izoliavimo sieną. Jau vien tik informacijos apie laisvąjį pasaulį, jo idėjas apie užsienio lietuvių gyvenimą bei veiklą yra įdomios ir svarbios tautai krašte. Tačiau ar tokie ryšiai galimi? Ar sovietai leidsia šitaip sątykiuoti su Lietuvos lietuviais? Aiškūs dalykas, kad neleis. Juk be specialių techniško turinio leidinių, jokia knyga ir joks laikraštis sovietų į Lietuvą neleidžiama. Lietuvos Enciklopedija, okupacinės valdžios žmonių išrašyta savo reikalams, laiko ma po užraktu, geležinėse spintose lyg ji turėtų atominę bombą. Yra žinomi atsitikimai kuriais sovietų muitinė radusi iš užsienio atėjusiam pakietai porą kryželių ir įkainavusi juos pusę dolerio sukonskavo visą sluntinį. O kai dėl lankymosi okupuotoje Lietuvoje, tai kiekvienas nuvažiavęs ten iš užsienio lietuvis yra suvaržytas policijos priežiūros kad tik pakenktų savo giminėms, pažįstamiems ir šiaip sutinkamiems žmonėms. Maža to, toks turist s grįžęs į Vakarus, tais pat sumetimais negali pasakyti atvirai savo nuomonės apie padėtį Lietuvoje, jei jo nuomonė netinka sovietams. Ir šitoks ty lėjimas yra mums didžiai kenksmingas. Galima lengvai išvaizduoti, koks būtų buvę įspūdis, jei kuris vakarų žydas, gavęs hitlerininkų leidimą aplankyti Vilniaus getą, terašytų ir pasakotų, paskui, sugrįžęs, kad gete yra gėlynų ir orkestrų paminėdamas, kad getas yra mirties priangis, kaip kad Lietuva yra sovietų okupuotas kraštas kuriame kiekvienas laisvės pasireiškimas slopinamas. Tad tikrai artimesni ryšiai tarp išeivių ir okupuotos Lietuvos nėra galimi, nes

Vienas garsiausių ir labiausiai gerbiamų žmonių Prancūzijoje, yra, turbūt, Henri A. Groués—Pierre, katalikų kunigas, paprastai vadinamas abbe Pierre. To kunigo gyvenimo istorija yra gana paprasta, bet jo darbai atrodo kaip pasaka.

Jaunas būdamas Pierre buvo įstojęs į kapucinų ordiną, kurį dėl nesveikatos turėjo palikti. Per antrąjį pasaulinį karą jis tarnavo kariuomenėje tol, kol susirgo Paskui, su stiprėjęs, gavo vikaro vietą vienoje Paryžiaus parapijoje, kur slėpė žydus nuo nacių persekiojimo. Rizikuodamas keletą kartų savo gyvybę, jis išgabeno į Ispaniją 1.200 žydų. Lyg tų pavojų jam neužtektų, kun Pierre susidėjo su partizanais ir, žinoma, turėjo slapstyti Po karo jis buvo išrinktas į Prancūzijos parlamentą ir apdovanotas 3 ordinais: karo kryžiumi, rezistencijos medaliu ir garbės legionu. Bet visa tai buvo tik'trum pa įžanga į tikrąjį jo darbą:

VAGIS PADARO PRADŽIĄ

Grijdamas iš parlamento, kartą kun Pierre sutiko iš kalėjimo paleistą vagį, vardu Bastien. Tas buvęs vagis, ne turėdamas kur prisiglausti ir kuo pragyventi, bandė nusižudyti. Kai jis subiko kun. Pierre, jo perpjautos gyslos dar nebuvo pilnai užgijusios. Nematydamas kitos išeities ir norėdamas gyventi, Bastien paprašė kunigo pagalbos. Kun Pierre pakvietė jį gyventi savo namuose, kuriuos jis neseniai buvo nusipirkęs viename Paryžiaus priemiestyje ir pavadinęs Emmaus vardu.

Prie pirmojo kalinio prisidėjo nusigyvenęs šoferis, taip pat paleistas iš kalėjimo. Abu vyrai padėjo kunigui atremontuoti seną ir apleistą namą ir

sovietai jų neleidžia. Lygiai nenormali yra padėtis ir su turistais iš Lietuvos: ir jie bijo pasakyti atviresnį žodį kad nesukeltų prieš save sovietų represalijų. O susitinką su jais užsienio lietuviai vengia statyti juos į pavojų. Šia proga pažymėtina, kad nederatūrėti kontaktų su tokiais lankytojais iš Lietuvos kaip, pv. vadinamo Vyriausiojo Sovieto vice—pirmininkas J. Baltušis, kuris neseniai buvo Jungtinės Amerikos Valstybėse. Man atrodo, kad pavyzdžiui, karo metu norvegai užsieny nesusiūkdavo su savo vicekvilniga's.

Galop, kalbant apie ryšius su Lietuvos žmonėmis, tenka pabrėžti, jog šiais metais sovietai rengiasi minėti Lietuvos okupacijos 25 metų sukaktį, kaip Lietuvos «išlaisvinimo» sukaktį. Šitokio begėdiško lietuvių tautos įžaidimo akyvaizdoje nei vienam užsienio lietuviui nederą šiemet lankytis Lietuvoje,

— Ar dabartinės pasaulio politikos raidoje yra naujų vilčių Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimui? — Ligšiolinė tarptautinė padėtis raida nieko neprideda prie mūsų vilčių, bet ir jų nesumažina. Galimas dalykas kad Vietname įvykiai išsivys-

pastatyti sode koplyčią. Į statybų darbą įsijungė ir buvęs policininkas kaimynas, vardu Matas

NELAIMINGŲJŲ ANTPLŪDIS

Kai nuo remonto ir statybos darbų atliko medžiagos, Matas paprašė kun, Pierre jam tą padovanoti. Mat, jo šeimininkas atsakęs jam būta ir jis noris pas statyti mažą namuką, kad turėtų šiokią tokią pastogę. Kunigas jam netik padovanojo atlikusią medžiagą, bet ir prižadėjo paremti jį savo alga.

Tuo tarpu į kun. Pierre duris pradėjo belstis ir kiti panašūs nelaimingi žmonės. Jie ni prašė parūpiati darbo kiti neturėjo buto, dar kiti prašė lik nos nakvynės. Kunigas niekam pagalbos neatsakė ir vienerių metų bėgyje savo pastogėje turėjo virš 20 nuolatinių «svečių» buvusių kalinių, valkatų, nusigyvenusių inteligentų, bedarbių ir kitokių.

Išlaikyti 20 vyrų nebuvo lengva, ypač todėl, kad kun, Pierre nemažą algos dalį išleido pigių namų statybai kitame Paryžiaus priemiestyje. Tuos nam s jis statė todėl, kad daugelis žmonių gyveno arba palapinėse, arba po tiltais, arba miesto gatvėse. Anais laikais benamių buvo daug ir kun Pierre, matydamas valdžios neveiklumą, ryžosi jiems padėti.

(pabaiga 3 pusl)

Solidarumo Deklaracija

TREČIASIS PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS, susirinkęs São Paulo mieste Brazilijoje, 18-21 d. Vasario mėn 1965 m, reiškia savo solidarumą Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui ir jo pirmininkui ministrui Vlado wui Sidzikauskui, Nepriklausomos Lietuvos Diplomatiškai ir jos šefui Ministrui Stasiui Lozoraičiui Pasaulio Lietuvių Bendruomenei ir jos valdybos pirmininkui Juozui Bachunui, o taip pat visoms kitoms laivojo pasaulio lietuviškoms organizacijoms, sąjungoms ir vietetams, kurie dirba Lietuvos laisvinimo, tautinės kultūros ir lietuviybės išlaikymo darbu.

Ta proga 3 sis PAL Kongresas kreipiasi į Jus laivojo pasaulio LIETUVIAI, iškilmi-

(pabaiga 6 pusl)

tys į vietinį konfliktą, kaip Korejos karas 1950 m, jei tie įvykiai paskatins Vakarus veikliau reikštis savo politikoje solidarumą su pavergtų tautų laisvės siekais, — jau dėl to vieno galėsime būti patenkinami, tuo baigė pasikalbėjimą Ministeris p. St Lozoraitis.

Mirė prof. J. Šimoliūnas

RACINE Wisc. — Profesorius Jonas Šimoliūnas, visuomenininkas ir valstybininkas, mirė vasarį 11 dieną Racine, Wisc. Gimė 1878 m. gegužės 21 d. Jusėnų k., Maldu čionių valsč., Panevėžio apskr. 1909 metais jis baigė Rygos Politechnikos institutą statybos inžinierium. Studijų metu plačiai keliavo ir praktikavo si savo specialybėje vakarų Europoje ir Latvijoje. 1902 m. buvo vienas iš steigėjų ir ilgametis pirmininkas studentų draugijos Vilties. Vilniaus seime su adv. K. Venckauskiu ir J. Šiaudiniu atstovavo Rygos lietuviams

Per visą nepriklausomybės laikotarpį Šimoliūnas dirbo kaip praktikas įvairiose valstybinėse pareigose ir kaip pedagogas profesorius universitete

1944 metais pasitraukęs į Vokietiją, Šimoliūnas dėstė statybos kursą vienu laiku net

trijose, toli viena nuo kitos esančiose mokyklose. Aukštą technikos kursuose Kemptene, UNRRA univ. Muenchene ir Pabaltijo universitete Hamburge 1950 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Racine Tremtyje jis buvo taip pat veiklus visuomeniniame darbe: 1949–60 m. vadovavo Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai ir yra jos garbės narys, Šaulių sąj. garbės narys Lietuvių pro draugijos garbės narys ir Tėvynės mylėtojų draugijos narys. Išspausdino pagrindinį kursą Statyba I–IV 1936–43 m., 1432 psl., 3993 iliustr.: Danijos plentai ir jų palyginimas su Lietuvos plentais 1925 m.; Šventosios uostas (Technika 7, 1933; išėjo atskirai leidiniu, 180 psl. ir 306 iliustr.); Klaipėdos uostas ir jo apylinkių geologiški technikinė buitis (Technika 10, 1939 m. ir atskiras leidinys; Baukonstruktionslehre, 1947.

reitalais metais).

Minėjimui pasibaigus, minios žmonių nužygiavo prie miesto rotušės dalyvauti vėliavos nuleidimo iškilnėse. Tą patį vakarą žinių metu kėli minėjimo momentai buvo parodyti televizijoje, gi Tv bendradarbis turėjo trumpą interview su P. Dargiu, vasario 15 d. minėjimas aprašytas „The Detroit News“ dienraštyje. Tautiečiams kurie minėjime nedalyvavo P. Dargis pasakė dvi kalbas per lietuviškas radija transliacijas. Bendrai paėmus darytina išvada, kad apsiljungę politiniai veiksniai teigiamai paveikė ir visuomenę.

VLIKAS REAGAVO Į BRITŲ BBC IŠSIŠOK MUS

(E) BBC (British Broadcasting Corporation) Londono politinių žinių komentatorius

Maurice Latey, darydamas Rytų Europos politinę apžvalgą, pateikė savotišką pavergtosios tautoms žalingą pasiūlymą. Komentatoriaus nuomone, Rytų Europos tautos jau esančios gerai ir gražiai susigyvenusios su Rusija ir, kad išvengti balkanizacijos, joms jau esąs pats laikas sudaryti COMMONWEALTH. Tai esą, būtų labai įspūdingas visų Rytų Europos tautų apsiljungimas.

Į šią prokomunistinę nesąmonę griežtai reagavo Londonie leidžiamas nepriklausomas dienraštis „The New Daily“. Vedamuoju straipsniu dienraštis labai griežtai pasisakė prieš tokius nevykusius BBC komentatoriaus išsišokimus, tvirtai pabrėždamas, kad Lietuva, Latvija ir Estija kruvinai kovojusios ir kovojančios dėl savo laisvės ir nepriklausomybės, laisva valia nie

kad nesutiksiančios su komunistine Rusija sueiti į bet kurios formos Commonwealth.

Šiuo reikalu iš savo pusės VLIKas pasiuntė BBC komentatoriui Latey nusistebėjimo ir protesto laišką, o dienraščiui „The New Daily“ už gražų ir teisingą Pabaltijo tautų reikalą gynimą — padėką.

LIETUVIŠKAS JAUNIMAS KAZACHSTANO ŠALČIUOSE

(E) Vilniaus „Tiesa“ informuoja (vasario 14, nr. 37), kad į Ašigolio vietovė Kazachstane. Kokčėtavo srityje, neseniai atvyko nemaža Lietuvos jaunimo. Jis atlieka statybos darbus — per trumpą laiką užbaigė du gyvenamuosius namus, netrukus užbaigs dar du, jau pradėjo statyti elevatorių. Esą, jaunuolius spaudžia stiprūs šalčiai ir dažnai siantėja pūgos, tačiau „atkaklūs statybininkai“ visvien nepalieką darbo postuose.

KODĖL KUZMŲ VAIKAI ATSIŠAKO VYKTI Į KANADĄ?

(E) „Tiesa“ kaip tyčia vasario 16 dienos numeryje (38) įsidėjo platų Algimanto Kuzmos laišką jo tėvams Kanadoje. Tėvai 1944 m. pasitraukė į Vakarų, Lietuvoje palikdami vaikus: 6 m. amž. Algimantą, 2 m. amž. Eleonorą ir 8 mėn. Vytautą. Vėliau Kanadoje įsikūrę Kuzmai savo vaikams išrūpino leidimus išvykti į užsienį. Vaikai tariamai atsisako vykti ir vieno jų tėvams laiškas — aiškiai pasigandusio atspalvio, turįs tikslą atbaidyti kitus, jei kas būtų kviečiamas vykti į Vakarų. Tai laiškas, kur nepaprastai išliaupsinta sovietinė santvarka, kolchozai, kalbama apie visokeriopą globą ir tėvams daromas priekaištai, kad jie kvietė vaikus, su jais net nepasitarę... Anot A. Kuzmos, „dabar iš Tarybų Lietuvos niekas nebėga. Reikalas (pabaiga 3 pusl.)“

Okupuotoje Lietuvoje

(E) TYLĖDAMI LIETUVAI NEPADĖSIME — taip Newarke, N. J. JAV, vasario 13 d. minėjime pasakytoje kalboje buvo pareiškęs Lietuvos Atstovybės Vašingtone Patarėjas dr. S. A. Bačkis. Jis nurodė, kad „lietuvių tautai bus moralinė atrama, jei laisvajame pasaulyje bus daugiau ir daugiau balsų, kurie išryškintų, jog visa, kas Sovietų Sąj. okupuotoje Lietuvoje daroma — yra priešinga žmogaus teisėms. Jungtinių Tautų Chartai ir įstatymams tarptautinei moralei ir teisei Mes turime duomenis apie mūsų tautos rusinimą, kolonizaciją. Reikia rasti mums galimumus vis labiau tuo sudominti viešąją pasaulio opinią. Toliau dr. Bačkis teigė, jog okupuotoje Lietuvoje nematyti ženklų, rodančių, kad Sovietų Sąj. politiniai smurtai būtų sumažinusi ar rodytų kokių artėjimo ženklų prie demokratijos, kokią laisvas pasaulis supranta. Mes teigiame — komunistinis režimas tiek liberalėja, kiek jis yra priverstas diplomatiškai, ekonomini ar kariniais spaudimu tai padaryti. Tik jėgą komunizmas supranta ir jai denkiasi. Galutinėje sąskaitoje — lietuvių veikla laisvajame pasaulyje, viešosios opinijos informavimas ir jos palankumas mums — gali tik Lietuvių Tautai padėti, nuo padėties pasunkėjimų apsaugoti. Kiekvienas protestas prieš laisvės persekiojimus ir persekiotojus, ar jis bus atskirų individų, ar organizacijų, ar

įstaigų ar tautinių bendruomenių daromas betarpiškai, ar per tarptautinius sambūnius ar institucijas — patarnaus tuo kad Kremlius pajus, jog laisvasis pasaulis paremia mūsų teises ir siekimus ir kovoja kartu su mumis, dėl tautų apsisprendimo teisės“.

LIETUVOS TRISPALVĖ PRIE DETROITO ROTUŠĖS

(E) Iškilmingai Vasario 16 sios minėjimai įvyko Čikagoje, Bostone, Clevelande Philadelphia elphijoje, W. terbury, toli muose Vakaruose — Los Angeles mieste ir kitur. Visuose lietuvių telkiniuose buvo gausiai lietuvių lankytos pamaldos, minėjimai, dalyvaujant ir amerikiečių atstovams — burmistrams, gubernatoriams, senatoriams ir kt.

ELTOS atstovas Detroite, Mich. praneša:

Vasario 14 ryte prie Detroit miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos trispalvė. Milžiniškų Cobo Hall rūmų salėje 800 vietų, vasario 14 d. įvyko iškilmingasis aktas ir minė programa. Pagrindinę kalbą pasakė SLA prezidentas ir vienas iš ALTO vicepirmininkų, adv. Povilas Dargis o iš JAV vakariškos pusės kalbėjo JAV Kongreso atstovė Martha Griffith. Salė buvo sklidinai pilna ir dalis publikos stovėjo. Meninę programą atliko šv. Antano parapijos choras, Alberto Mateikos vedamas. Aukų laisvinimo reikalams salėje surinkta 2500 dol. (keletu šimtų dol. daugiau, negu pereitais ar užpe

A. Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XVI

(tąsa)

— Ir aš taip galvoju, — sūtko Balsys. — Nežinia, kokios bus tos sutartys, po kiek mes žemės gausime ir kiek išperkamuųjų užkraus ir dar kitokių mokesčių. Aš galvoju, kad lengviau mums dėl to nebus. Vien tas gerai, kad žmogus laisves rankas turėsi. Nebūsi priirištas prie dvaro, galėsi eiti kur nori, pirkti, parduoti, amatu užsiimti, vaikus į mokyklą leisti be tų visokių bajorystių. Žmogus kai turi laisvas rankas ir dar pinigų prasimona, gali aukštai iškilti, ypač jei dar į mokyklą prasimuši. Prekyba, sakykime, arba fabrikėlis koks, be mokslo čia nieko nepadarysi. Reikia, kunige, kad būtų mokyklų daugiau.

Tada mes savo vaikus pastumėme ir į miestus. Savas žmogus atsisėstų rusko, lenko, žydo, vokiečio vietoje. Dabar mes į jų kišenes pilame, o iš jų — nieko.

— O kaip manai, tėvai, ar valdžia pritartų tokiems tavo norams? — gudriai prisimerkęs, klausė Mackevičius.

— Kur ji tau pritars! Valdžiai tiek terūpi — kaip devynis kailius nuo mūsų aulupiti. Štai ikad ir tos iliustracijos ir palivarkai. Ne gana, kad ponai mėtė žmones nuo žemių ir statė palivarkus, dabar ir valdžia sumanė pasekti ponų pavyzdžiu. Nuo senų laikų dirbam savo žemes, vienur jos buvo sukeistos su valdiškomis, kitur išnuomosos ir štai nuo pernai metų revizi-

ja, iliustracija, vadinasi. Jei pasidarė didesnis valdiškos žemės sklypas — fermą statyti. Įsiterpęs į fermos lauką koks viensėdis — šalin! Išikišo kaimo galulaukės — nukirpti! Turi išnuomojęs — atimti! Buvai sukeitęs — nešdinkis atgal! Štai ir su mano galulauke ir karčiamine dar nežinia kaip bus iš tų fermų tik tada būtų naudos, jeigu žmogus pajėgtum paimti jas į daugiametę nuomą. Bet čia vokiečiai ir žydai mus nurungia. Nežinia, ką su bobelleis padarys. Jie žemės, tur būt, negaus. Tada su bernais ir samdiniais didelio vargo neturėtume.

Mackevičius klausė šitų praturtėjusio karališkio kaimiečio išvedžiojimų, ir kažkoks neaiškus dvilypis jausmas kilo jo širdy. Jis trokšta savo žmonėms geresnė gyvenimo. Jis dėl to pasiryžęs atiduoti visas savo jėgas. Bet koks tas geresnis gyvenimas turėtų būti ir kokiais keliais pa-

siekiamas! Ir šitas karališkis Antanas Balsys tokio gyvenimo siekia. Svajoja dar labiau praturtėti, išsinuomuoti palivarką, prekiauti, išleisti vaikus į mokslą, susirišti su miestu, išstumti visokius vokiečius, žydus. Ir tuo pačiu metu bijosi, kad bobeliai negautų žemės, kad jis turėtų pigiai samdomų bernų, mergų, piemenų.

O jis, Mackevičius, norėtų visiems gero gyvenimo — ir karališkiams, ir ponų lažininkams, ir bobeliams, ir kumečiams, ir bernams. Kaip tai suderinti? Nuo ko pradėti? Nuo ko pradėti, Mackevičiui aišku: išlaisvinti kraštą, atstatyti valstybę, nuversti baudžiavą, išsivaduoti iš ciesačiaus ir ponų jungo! Duoti žemės visiems, kas nori ją dirbti; Visus juos sujungti į vieną kovą, O paskui gyvenimas pakryps naujam vėžem. Bus nepatenkintų ir ten. Tegu kovoją toliau. Bet jie, dabartiniai žmonės, savo bus pa-

darę.

Ką galvoja šis praturtėjęs karališkis apie sukilimą.

— Taip, tėvai, — pritaria kunigas Balsio žodžiams. — Ciesorius ir ponų valdžia žmonių neglosto. Aprėžys jūsų žemes, apkraus išperkamaisiais, sumokėsit trigubai daugiau, negu ta žemė verta. Ponams dvarai paliks, Prekes apkraus muiltais ir akėžėmis, mokyklų neduos, mokytošius persekios. Visi tą žino, dėl to valdžios bijo, jos nekenčia ir nori ją nusikratyti. Bus sukilimas, tėvai. Kaip galvoji, kad ir mes stvertumės ginklo?

— Jei visi, tai visi, — pritarė Balsys. — Tik kad nebūtų kaip trisdešimt pirmaisiais. Tada ponai viską sugadino.

— Ne, dabar taip nebus. Dabar sukils visi žmonės, valsčionys. O ar leistum, tėvai, savo sūnus, jeigu prasi-dėtų sukilimās?

(B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSÁVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P. Amerikoje RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĖS PRENUMER, Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Ar Pasiliksim Nuošaliai?

Visa Šiaurinės Amerikos mūsų tautai tarnaujančioji spauda vasario pirmomis dienomis paskelbė labai svarbų atsisaukimą į visą lietuvių visuomenę. Kadangi ir mes Brazilijoje esame tos visuomenės ne mažiausioji dalis, tai perduodame čia pačias svarbiausias to atsisaukimo mintis iš vasario 12 dienos dienraščio «Draugas».

Svarbiausieji atsisaukimo punktai

«Vasario 16-osios Aktas (Ne priklausomybės paskelbimas. Red.) tebėra sovietinio okupanto sutryptas ir lietuvių tauta — išvien su likimo broliais latviais, estais ir kitomis sovietų paverptomis tautomis, dėl laisvės».

Lietuvių tauta turi teisės laukti visų laisvę mylinčiųjų žmonių talkos. TAČIAU PIRMIEJI, OS TALKININKAI ESAME MĖ PATYS, LAISVIEJI LIETUVIAI!

Vlike, Alte ir Lietuvos Ben-

(pabaiga iš 2 pusl.)

nėra Savo rankomis žmonės kala sau ir vaikams laimę». Algimantas, vieno kolchozo Zarasų rajone vairuotojas, sakosi su seserimi Eleonora tėvams parašęs, kad tėvynė jiems brangesnė už tėvus.

Jaunimo, sovietinėje santvarkoje išauklėto, jausmus pavaizduoja tokie Algimanto samprotavimai: «Kanada, ar bet kuri kita kapitalistinė valstybė mums, — slogi praeitis, kurioje žmogus žmogui — vilkas», iš Kanados gavęs tėvų laišką su nuotrauka, kurioje dviaukštis namas ir automobilis, dabar jis aiškina: «Ką gi, į sveikatą. Tik manęs nevilioja nei svetimi limuzinai, nei mūreliai. Vargu ar juose laimė, kai aplink — svetima gamta, svetimas oras, svetimas, išnaudojimu paremta santvarka». Toliau primenami JAV bedarbiai bei negrai ir teigiamas, kad, esą, «gyvenam silčiau, sočiau ir laimingai». Laiške vis kalbama apie sovietinę tėvynę, berželius ir laiškas pavadintas «Tėvynė už viską brangesnė». Laiške neminimas antras sūnus Vytautas, atrodo, vyksias pas Kanadoje gyvenančius tėvus

druomenėje susijungusios visos mūsų partijos, organizacijos ir srovės, per savo pirmiņakus, skatina mus padvigubinti savo tautinį pareiğinimą, dosnumą ir pasiryžimą kovai už Lietuvos laisvę

1964. metai buvo laisvųjų lietuvių vieningumo metai, Tegul šie 1965 metai būna darbo ir aukos metai Lietuvai.

KIEK TAI LIEČIA MUS

Jau per ilgesnį laiką Brazilijos lietuviuose nepastebėta partinių ir srovinių kovų ir aštresnių nesutikimų, kokių būta Š. Amerikoje Tuo betgi nėra ko labai didžiulio. Pas mus vyksta kitas, daug pavojingesnis skilimas Čia skaldosi ir į visas puses išlaksto paskiri lietuviai. Kodėl toks skilimas yra pavojingesnis? Todėl kad partijoms, grupėms vis priklauso didesnis ar mažesnis skaičius vienminčių, kuriuos apjungia koks nors idealas, vienas tikslas. Tą grupė eina iš vieno, ji savo idealo vardan veikia ir atlieka ne mažai gerų ir lietuviškam reikalui naudingų darbų. Bet kai nebelieka nė partijų, nė organizacijų nė srovinių grupių tada belieka tik paskiri lietuviai. Jie eina kiekvienas savo keliu. Jų niekas neberūgština. Tada tautos reikalai labiausiai nukentia. Paskiras žmogus nėra pajėgus MŪSŲ JĖGA IR SAVO PAČIŲ REIKALAMS IR LIETUVOS LAISVEI GLŪDI TIK MŪSŲ ORGANIZOTUME.

JIE SUSIPRATO

Š Amerikos lietuviai susiprato ir visos išgoką laiką erzeliavęsi viena kitai baslius ir veiklos ratus kaišioję grupės ir partijos susibūrė vieningam darbui. Po tokio išpūdingo Kongreso geriausias metai ir Brazilijos lietuviams susibūrimui Lietuvių Bendruomenė — (tegu ją čia vadintumėm ir «Brazilijos Lietuvių Sąjunga»)

MŪSŲ LAIMEI

Gal net ir gera, kad ilgesnį laiką Brazilijoje tylėjo partijos ir įvairios grupės. Jei kada ir buvo kokių priešingumų, antipatijų, nesusipratimų, jie atrodo nusūgę. Todėl Brazilijos lietuvių subūrimui vienon darnion šeimon nėra aš-

LIETUVIŠKAS LIEŽUVIS

Lakštingalūkai čiulba, kaip senės lakštingalos Varniukai kranksia, kaip varnai. Kačiukai miaukia, kaip katinai. Tai visai natūralu. Taip Sutvėrėjo suredyta, kad kiekvienas jauniklis išmoksta savo tėvų liežuvį — kalbą

Lygiai natūralu ir žmogiška yra, kad lietuvių tėvų vaikų pirmiausiai išmoksta naujoti savo liežuvį lietuviškai, kaip ir jų gindytojai. Ir yra kažkas nenatūralu, kažkas prieš sveiką proto galvosena, jei lietuvių vaikai neišmoksta lietuviškai.

KODĖL?

Yra visokiausių pasiteisinimų, kodėl kieno vaikai ne moka lietuviškai. Siuosyk į tuos pasiteisinimus nekreipiamės dėmesio. Bet viena ir visų svarbiausia priežastis yra ta: tik tėvų nuopelnas yra už tai ar jų vaikai moka lietuviškai ar nemoka. Ne visi tėvai galės išmokyti vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai. Bet visi gali išmokyti kalbėti. Kitaip galvoti ir teisintis yra paprasčiausia netiesa.

PAGALBA TĖVAMS

Vaikams išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti, talkon ateina lietuviška mokykla. Vienokia, ar kitokia lietuviška mokykla. Š. Paulyje visada buvo. Buvo laikai, kad jose mokėsi keletas šimtų vaikų. Buvo laikai, kad tos mokyklos veikė ne vien V. Zelinoje. Labai gaila, kad šiandien tik Zelinoje tegalima lietuviškai pasimokyti. Kartu reikia

trijų neįveikiamų kliūčių. Reiktų tik organizatoriams kreiptis į kiekvieną lietuvių jauną ar seną kaip į lietuvi, kurs linki savo tautai gero ir Lietuvai laisvės, o ne kaip į kokios partijos ar grupės narį. Kongresas parodė, kiek daug lietuvių dar domisi lietuviškais reikalais. Iš tiesų, vargiai rasi neparsidavėlių lietuvių, kurs nellinkėtų mūsų tautai gero ir Lietuvai tikros laisvės. Tuo šūkiu tai ir sienkimės susibūri vieningon šeimon, vieningam darbui Lietuvos ir tautos labui. Nejaugi pasiliksim nuošaliai stovėti, kai kitų kraštų lietuviai susibūria?

KAS MŪSŲ GALVOS?

Baigiamajame Kongreso ban kete buvo paskelbta, kad jau suorganizuota LIETUVIŲ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA, kurios branduolį sudaręs San Paulis, kiti nariai esą Argentinos bei Urugvajaus kolonijos ir atviros vietos paliktos Venezuelos bei Kolumbijos lietuviams Tarybos darbas bus siąs derinti ir skatinti Pietų Amerikos lietuvių veiklą. Kada sužinosim, kurie asmenys sudarė tą taip labai svašbią tarybą? Redakcija teiravosi vienur ir kitur, bet jai dar nepavyko gauti tarybos narių sąrašo,

pažymėti, kad ir toje vienintėlėje mokykloje labai mažai tėra mokinių. O galėtų būti daug.

ATGAIVINKIMI!

Jeigu tik tėvai pamorėtų, galėtų būti lietuvių kalbos mokyklėlės atgaivintos ir kitur, pav. bent Vila Anastacio ir Moókoje kur yra geros patalpos. Ko reikia? Reikia tik, kad suinteresuoti tėvai susirinktų, susitartų, kad tokių pamokų nori, kad atsiųs savo vaikus. Vila Anastacio yra priyręs ir vaikus mylįs mokytojas p. St. Kubiliūnas. Reiktų jį kalbinti. Moókoje Tėvai Jėzuitai mokytoją parūpins ir jaunesiems ir vyresnio amžiaus mokiniams, ir pradedančiams ir jau kiek skaityti mokantiems. Tattik nuo mielųjų tėvelių ir mamų priklausė; ar mūsų lietuviškos mokyklos atsigaus, ar lietuviškas jaunosios kartos liežuvis amžinai sustings ar nutils.

(pabaiga iš 1 pusl.)

ELGETAUJA

Pritrūkęs pinigų, kun Pierre pradėjo elgetauti restoranuose, kavinėse ir viešbučiuose. Bet išmaldų jis gaudavo nedaug ir vieną dieną jis gaudavo nedaug ir vieną dieną jis savo «svečiams» pasakė, kad nebegalįs sudurti galą su galu. Tada vienas skudurų rinkėjas vardu Pilypas, pasiūlė jam tokį planą: jis, Pilypas padedamas čia gyvenančių draugų, galįs rinkti iš mestus gelžgalius, skudurus, popierius, butelius ir panašiai juos parduoti ir išlaikyti ne tik Emmaus namus, bet ir kun Pierre statybą. Kunigas, žinoma, tam planui pritaė ir visi «svečiai» kibo į darbą.

PATEKO TELEVIZIJON

Pirmieji kun Pierre pastatyti namai buvo kuklūs. Bet kai jis pagarsėjo per televiziją ir kai žurnalistas pradėjo aprašinėti jo nieliatyvą, tuokart sujudo visa Prancūzija ir aukos pradėjo plaukti ne tik šimtinėmis, bet ir tūkstančiais. Dėja, jo darbą pradėjo trukdyti valdžia. Valdžininkai jam prikišo, kad statybai jis neturįs leidimo, kad į jo supiektus sklypus dar nėra keikių, vandentiekių ir sanitarinių kanalų, kad jo pastatyti namai gadina Paryžiaus vaizdą. Bet kun Pierre jiems atsakydavo, kad jis tų namų nestatytų, jei valdžia ar kita kokia bendruomenė imtųsi iniciatyvos. Ar gi būtų geriau, jei tie žmonės toliau gyventų patiltėse, palapinėse, lūšnose ir gatvėse?

NUŠA. ES KŪDIKIS PADĖJO

1951 m. sausio 3 dieną Prancūzijos valdžia atmetė projektą tuojau statyti pigius butus

benamiams. Kai tyčią tą dieną viename apleistame autobuse buvo rastas sušalęs kūdikis. Kun Pierre parašė staitybos ministeriui atvirą laišką ir pakvietė jį dalyvauti kūdikio laidotuvsė. Ministeris pakvietimą priėmė ir sekantčiame ministerių posėdyje buvo nutarta statyti pigius butus benamiams. Paskui, praėjus 3 savaitėm, buvo rasta sušalusi moteris. Ji laikė rankoje teismo sprendimą, kuriuo jai buvo įsakyta apleisti nuomojamą butą. Matyt ji buvo neturtinga ir nepajėgė sumokėti nuomos.

Sužinojęs apie tos moters mirtį, kun Pierre per radiją kreipėsi į visus Paryžiaus gyventojus, prašydamas jam padėti statyti pigius butus, kad žmonės nemirtų nuo šalčio. Nekalto kūdikio ir neturtingos moters mirtis bei ugingi kunigo žodžiai sukretė visą Prancūziją. Nuo tos dienos kun. Pierre pasidarė tikras benamių tėvas.

TŪKSTANČIAI BUTŪ!

Padedamas Emmaus draugų, iki šiol kun. Pierre pasta-tė penkis tūkstančius pigių butų. Įvairiuose Prancūzijos miestuose jis skaitė paskaitas apie savo darbą ir suorganizavo 30 skudurų rinkėjų grupes. Visas jų pelnas investuojamas pigių namų statybai. Kun. Pierre padėjo ne tik neturtingi žmonės, bet ir studentai, klierikai, skautai, pensininkai ir kiti geros valios žmonės. Prieš keletą metų kun. Pierre pradėjo statyti pigių namus ir Aizyre. Jo pavyzdžiu seka kiti kunigai Belgijoje, Vokietijoje ir Italijoje.

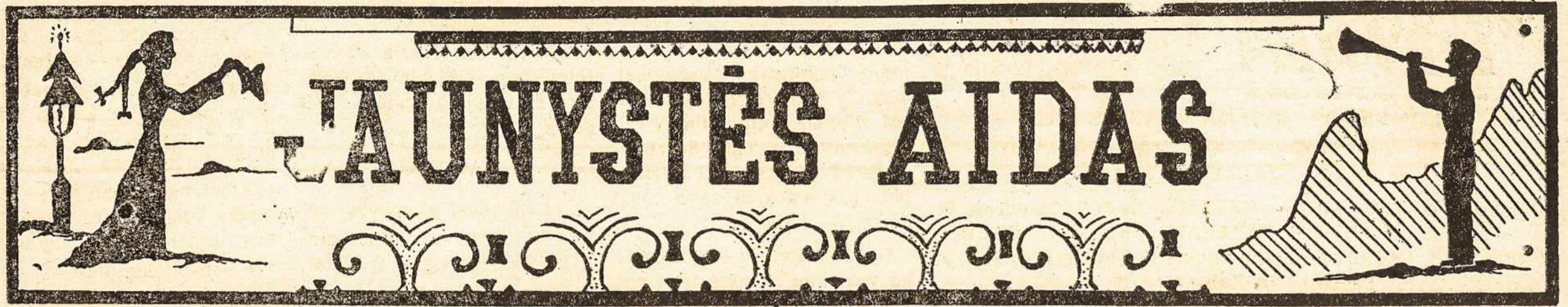
MIŠIOS PO TLTU

Nepaisant visų pastangų, Paryžiuje ir kitur dar yra daug benamių. Todėl kunigas Pierre kiekvienais metais laiko Bernelių Mišias po kokiuo nors tiltu, kur gyvena patys skurdžiausieji Paryžiaus gyventojai. Tos Mišios jam primena faktą, kad ir pasaulio išganytojai ateinančiam į šį pasaulį, žmonių tarpe nebuvo vietos iš tiesų kol žmonių širdyse nėra vietos teisingumui ir artim meilei. Tol miltijonai benamių bedarbių ir nuskriausiųjų maistaus prieš tuos, kurie jiems gali padėti, bet nepadedą, kurie gali jais rūpintis, bet nesirūpina kurie turėtų juos užjausti bet neuž jaučia Benamių ir skurstančiųjų problemą išspręst ne šaltai apskaičiuoją politikai ar ekonomai, bet tik tokie krikščionys, kaip kunigas Pierre.

Petras Pakanlis

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektyvas

Para Vossa Felicidade

1. Não fazer castelos no ar nem sonhar acordado.
2. Considerar os problemas não com dificuldades a superar mas como oportunidade de agir.
3. Feito o possível para resolver uma situação não se preocupar pelo resultado; passar ao problema seguinte.
4. Nunca estar ocioso. Encher competentemente as 24 horas de cada dia com a oração, trabalho, distrações e sono.
5. Não se interessar pelo que se não pode fazer, e pelo que não é de próprio interesse.
6. Não adiar as dificuldades porque a imaginação as

- tornaria ainda mais difíceis.
7. Não contar a outros as próprias inquietações e males, para se não sentir maior pena.
8. Saltar da cama logo que se acorde: gastar muita energia e meditações no leito...
9. Dividir as horas, regular as ocupações, de modo a fazer tudo sem pressa.
10. Os grandes problemas, dividi-los em partes a fim de não causarem medo e abordar cada parte por si, não passando à segunda, sem ter resolvido a primeira.

Família Christã
Março de 1965

QUE TUA VIDA NÃO SEJA UMA VIDA ESTÉRIL.
SÊ UTIL. FAZE SENTIR A TUA PRESENÇA
TRANSFORMA O TEU CORAÇÃO NUMA LUZ.

Mensagem

de ALIONIS FILHO

Em o número anterior tentamos definir a Família e o fizemos tendo em mente a Família-modelo:

Todavia, a natureza humana é por demais complexa, e, conseqüentemente, nem todas as famílias são como deveriam se-lo.

Infelizmente, não se encontra em todas as famílias o princípio da autoridade, nem todos os filhos respeitam seus pais, nem todos os pais honram seus filhos. Não é em todas as famílias que a virtude é levada com características de sublimidade; não é em todas as famílias que existe a grandeza das renúncias, o espírito de sacrifício e a nobreza das atitudes; grande parte delas entende que deve existir o mesquinho do egoísmo, a covardia nas dificuldades e a vileza no proceder.

Muitos filhos não respeitam seus genitores, criticam seus defeitos, elevam a voz, sacodem os ombros, batem o pé, exigem absurdos, alguns até os agridem, outros perdem tudo quanto eles lhe deixaram.

De outro lado, há pais que exigem respeito dos filhos, mas, não oferecem motivo para serem respeitados, andam frequentemente embriagados, promovem escândalos,

praticam o adultério e não sabem ou não querem proceder com decência.

Não estou à altura para discutir os Mandamentos, mas sou de opinião que o Mandamento: «Honrar pai e mãe» é muito elástico. Não é justo pedirmos algo sem nada oferecermos em troca. O pai que exige respeito, deve dar motivo para ser respeitado. O filho que exige compreensão dos pais, deve dar, da mesma forma, motivo para ser compreendido. O fator bom nesse ponto é muito importante.

Concordo que os filhos devem amar seus pais e obedecê-los, mas obedecê-los somente no que for lícito.

Concordo também que os pais devem dar todo o apoio moral aos filhos, principalmente, quando grandes problemas os afligem. É absolutamente desumana a expressão: «Sofri para aprender e meus filhos devem sofrer para aprender».

Vislumbres do Nosso Passado

KĘSTUTIS E JOGAILA

Morrendo Algirdas designou para suceder-lhe seu filho Jogaila. Jogaila não seguiu o exemplo de seu pai e não quis dividir o govêrno da Lituânia com seu tio. Conveniente por sua mãe russa temia que Kęstutis viesse derubá-lo do govêrno. Chegou a fazer pactos secretos com os Cruzados, inimigos da Lituânia. Ao saber disso, Kęstutis ocupou Vilnius e afastou Jogaila do trono. Mas, quando se achava fora, em campanha, Jogaila retomou Vilnius e ocupou até Trakai.

Vytautas avisou o pai do que estava ocorrendo. Kęstutis abandonou a guerra e, com o filho, reuniu o exército e marchou contra Jogaila.

Este, ao ver que o exército que possuía, mesmo junto com o dor Cruzados era menos numeroso que o de Kęstutis, propôs conversações pacíficas. Aceitando Vytautas e seu pai abandonaram o exército e dirigiram-se para o encontro. Foram presos e encarcerados, Kęstutis, no castelo de Krėvės, Vytautas no de Vilnius. Neste mesmo ano, 1382, alguns dias mais tarde, Kęstutis era assassinado em sua prisão.

Seu cadáver foi levado pa-

ra Vilnius, onde, conforme usava-se na época, foi solenemente queimado. Com ele, foram queimados seus cavalos prediletos, suas armas e roupas seus cães. Foram as últimas exéquias pomposas a serem realizadas na Lituânia segundo os padrões da antiga religião pagã.

Assim morreu Kęstutis, o melhor e mais amado rei da Lituânia, que lutara durante toda sua vida pela liberdade de sua Pátria. Todo país chorou seu assassinio.

Jogaila, sentindo-se inseguro em seu trono, propôs aos cruzados uma paz de quatro anos. Para isso, entregou-lhes a Žemaitija, até o rio Dūbysa. Conseguiram, portanto, os Cruzados sua desejada Žemaitija, causa de tanto sangue e de tantas mortes.

PARA RECORDAR:

- 1) Quem governou a Lituânia após Gediminas?
- 2) Como Algirdas e Kęstutis dividiram o poder?
- 3) Quem era a esposa de Kęstutis?
- 4) A quem coube o trono após a morte de Algirdas?
- 5) Como morreu Kęstutis? Em que ano?

Riquezas da Nossa Língua

Štai eilė žodžių, kurie pasako, jog kas nors turi ar kenčia baimę:

Bijoti, baimintis, baidysis, baisėtis, baugintis, baukštintis, baikštintis, būkštauti, gąščioti, nuogąstauti, drebėti, virpėti, krūpauti, siaubti.

BIJOTI: rečiau sakoma ir baimintis, baimintis. Pav.: Kiškis bijo ir lapų šlamėjimo. Eidamas per mišką, vilkų baiminaus. Vaikas baiminasi vienas eiti per lauką.

BAIDYTI: ypač apie gyvulius. Pav.: Arkliui baidosi, išlipk ir pavesk.

BAISĖTIS: tai kęsti baisu, būti baisu. Pav.: Slunkiaus aš taip jau baisėjau, kad man padreba kiškos.

BAUGINTIS, BAIKŠTINTIS, BŪKŠTAUTI: tai būti baugiam, baukštam. Pav.: Šianakt tave baidys, tik tu nesibaugink. Kad įsibausk

tino kumelaitė, negali nė pavažiuoti. Moteriškė būkštavo kad tik su jos vyru nebūtų įvykusi nelaimė.

GAŠCIOTI (GAŠTAUTI), NUOGAŠTAUTI: tai šiek tiek pribijoti. Pav.: Gulėjo Dėdėlė apkasuose, gąščiojo nuo kulkių zvebimo. Jis gąstavo, kad man kas neatsitiktų. Jis jaudinosi, bet nenuogąstavo.

DREBĖTI, VIRPĖTI: tai jau labai bijoti. Pav.: Drąsiai stovėkim ir nedrebėkim, rasi mes pergalėsime.

KRŪPAUTI (žem.) Pav.: Tu tik nekrūpauk, kiūtok sau atvangiai.

SIAUBTI — kęsti siaubą, didelę baimę. Pav.: Moteriškė perdaug ir nesibaubia.

DĖMESIO, DĖMESIO!

Gimnazijos mokiniai ir studentai, kurie jau šiek tiek mokate lietuviškai ir norėtumėte dar geriau pramokti savo tėvėlių kalbą, susipažinti su gražia mūsų literatūra, tuojau pat užsirašykite pas Tėvus Jėzuitus Moškoje, rua Lituania, 67. Lietuvių Namuose yra organizuojamos lietuvių kalbos pamokos. Pamokoms bus panaudotos moderniškas metodas: plokštelės, magnetofono juostelės ir mikrofonas. Studentai galės girdėti patys save, kaip skaito ir kalba. Pamokų pradžia bus pranešta vėliau.

Advokatas tėvas pasakoja šeimai per pietus, jog gavęs ginti tokį sukėjų, tokį latrą klijentą, kokio iki šiol gyvenime dar neturėjęs.

Staiga sučirškė durų skambutis. Tėvas pažūrė per langą ir sako: «Kaip tik jis ir ateina», ir nueina į savo raštinę jo pasitikti.

Po keleto minučių raštinėn įbėga ir jo penkiametis berniukas. Tėvas varo jį laukan. Tas atsiliepia:

«Bet tėtė, ir aš noriu pamatyti tą didžiausią latrą apie kurį tu pasakojai.»

Tėvas pareina iš darbo, bet 4 metukų Gilatė nekrepia į jį dėmesio.

Motina pamoko:

— Žiurėk, Gilute, tėvelis visą dieną sunkiai dirbo, kad parneštų namo pinigų, o tu nepabučiuoji.

Gilė prišoka, apkabina, pabučiuoja ir sako:

— Geras tėvelis... O kur pinigai?...

VYRAS IR ŽMONA

Po vienerių metų vedybų vyras sako žmonai.

— Alina, tu tokia išlaidi. Tu myli tik mano pinigus, ne mane..

— Žmona: Tai netiesa. Ką aš myliu, to tvirtai laikausi, o ko nemėgstu — leidžiu tuo jau iš rankų..

Ko nė vienas šuva neestų? Kunigo ausies, advokato liežuvio ir gydytojo pirštų.

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė

ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausius spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dažutes elektros lempos — Spausdina suviniojimui popierį iki trijų spalvų (krautuvėms). Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Coroa), Telefonas 8-6423;
Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9.º Andr Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 S. Paulo

Lietuvi
Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną šeštadienį, 10,30 val. vak. per «RADIO NOVE DE JULHO», vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskas, caixa Postal 4118. S. Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

MALHON ZINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDÊNCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS

FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63 7340

Fábrica e Escritorio:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

PIGI IR GERA KOKYBÉ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgą išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
S. Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

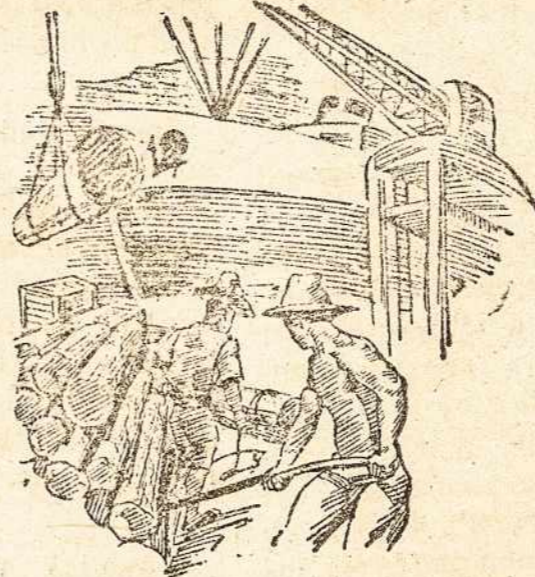
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
nº 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «C A B U N A»
Rio de Janeiro

Serraria «I T A» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę, Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa. que das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Kiekvieną sekmadienį
Mooça 8 ir 9 1/2 val:

Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS
TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val;
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

„Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR
PLATINKITE VIE-
NINTELI PIETŲ AMERIKOS
SAVAITRAŠTI «MŪSŲ
LIETUVA».

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą įžmogaus sveikata jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

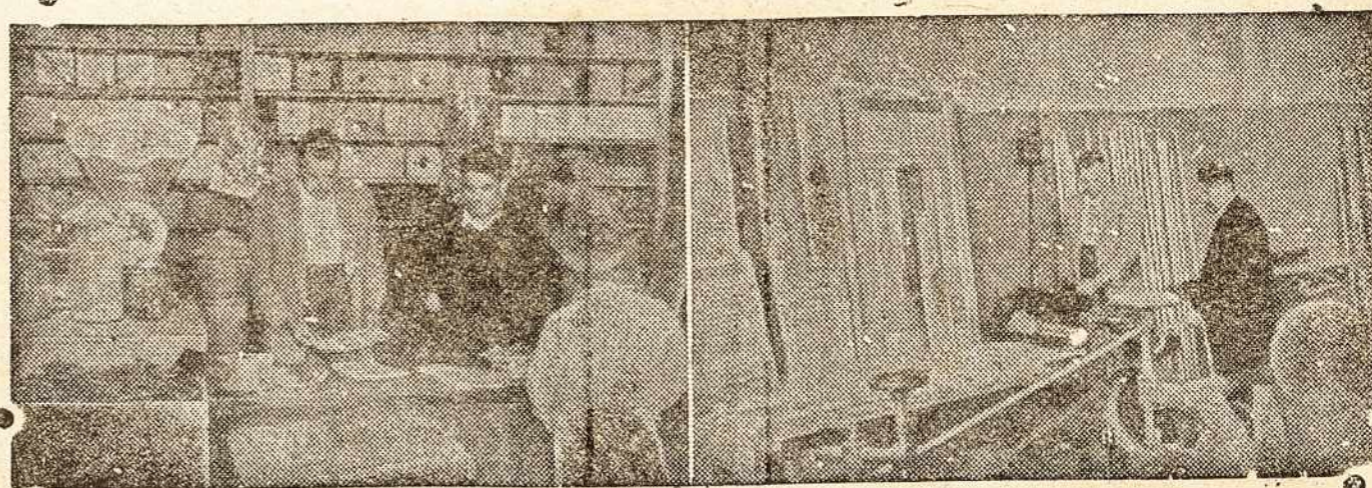
Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

Pakeistas lietuviškos radijo programos laikas per Radio 9 de Julho. Iš sekmadienio 10 val. perkelta į seštadienį 22:30 (pusiau vienuoliktą val. nakti)

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

JOŪNAS PALECKAS, išgyvenęs Lietuvoje virš 7 metų kovo mėn. 6 d. grįžo Brazilijon.

VYRŲ BROLIJA praneša, kad šv. mišios Brolijos narių intencija bus 21 d. kovo, 18 val., kitą sekmadienį.

Praėjusios savaitės pabaigoje ir šios pradžioje, seselės pranciškiešės aplankė seselių kazimieriečių vienuolijos viršinkė Motina M. Adorata Seselių kazimieriečių centras yra Chicagoje, Mlinois

Praėjusią savaitę į S. Paulo atvyko iš Pittsburgo, seselių pranciškiečių vienuolyno centro, Seselė M. Inocenta, vienuolijos laikomų mokyklų inspektorė Brazilijoje užtruks apie mėnesį laiko.

Tarp kitų sveikinimų, Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui yra gautas sveikinimas iš S. Paulo vicegubernatoriaus Dr. Laudo Natel, kuris yra kandidatu į S. Paulo miesto prefektus,

Apie P. Amerikos Lietuvių Kongresą įvykusį São Paulo rašė Brazilijoje išeinantys lenkų ukrainiečių, vokiečių ir eilės kitų tautybių laikraščiai.

LAIŠKAI: B. Latvėnui, I. Jurgelevičiutei, kun. J. Šeškevičiui, A. Tylai, V. Šimonytei, M. Jurkoniui, N. Satkūnui, S. Pavičiui, V. Krumzlienai, M. Jonavičiutei, J. Gudanavičiutei, kun. A. Ramašauskui, I. Kutkienei, J. Antanaičiui.

Vila Anastacio Jaunimo Būrelio dainų repeticijos vyksta kiekvieną šeštadienį 16 val. Dar priimami nauji nariai.

CASA VERDE lietuviai talpininkauja N. S. Dorės parapijos kermošiui. Iš jo gautas pelnas skiriamas atnaujinti bažnyčiai, kurioje lietuviai turi savo pamaldas kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį. 17,15 val. Savo aukas ir dovanas lietuviai gali įteikti komisijos pirmininkui José Natale, R. Vichy, 473, Casa Verde. J. Natale žmona yra lietuvaite, mokytoja Eugenija Klempka, turi gražų balsą ir gieda per lietuviškas pamaldas.

Už «MŪSŲ LIETUVĄ» užsi mokėjo: J. Augulis 6 000 cr., V. Vaišnorienė 4 000 cr., J. Šiaučulis ir P. Gazevičius po 3 000 cr., Uršulė Augulevičienė 3 500 cr.

Jau išvažiavo visi svečiai dalyvavę 3-me P.A.L.K. Visi išsivežė kuo puikiausius įspū-

džius apie S. Paulo lietuvius. Nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie pasave juos taip ilgai laikė ir puikiai vaišino. Jie tikisi, kad bent dalimi kada nors galės atsilyginti priimdami ir vaišindami pasave Brazilijos lietuvius.

MOOCA, LIETUVIŲ NAMAI.

Į pirmąsias Gavėnias pamaldas praėjusi sekmadienį 18 valandą susirinko gražus būrelis lietuvių. Kadangi nuolatine kopytėlė būtų buvusi per maža, tai konferencija ir mišios vyko didžiojoje salėje. Ji nors dar ir liudnai atrodo po japonų išsikraustymo, bet moterims gerai iššlavus ir ap tvarkius buvo erdvios vietos ir gražiai skambėjo giesmės, tartum but giedamos didelėje bažnyčioje.

Konferencijoje T. J. Kidykas nurodė mūsų tikėjimo gražiausią viršūnę, arba, kaip jis sakė «mūsų tikėjimo pačia širdį», o tai yra mūsų tikėjimas «kurs jau čia žemėje sujungia su Dievu ir įgalina pradėti gyventi mus dieviškai žmogišką gyvenimą. Kitose konferencijose žadėjo išdėstyti, kaip tas dieviškasis gyvenimas gaunamas ir ugdomas, kaip jis permaino žmogų ir visą jo gyvenimą, ir kokios didybės žmogus gali pasiekti jei patikėjęs stengiasi pasinaudoti ta didžiausia Kristaus mums atnešta dovana.

Mokos Lietuvių Namų choro repeticijos vyksta dabar kiekvieną antradienio vakarą

20 valandą Jis laukia dar daugiau naujų narių įsijungiant.

Šį sekmadienį kovo 14 d. 18 val. Mookos lietuvių salėje antras Gavėnias susitelkimas. Jį paves T. J. Kidykas. Kalbės apie Kristaus mums pažadėtus Dieviškojo gyvenimo lobius Dalyvaukime!

Šiomis dienomis bus pradėtas Lietuvių Namų remontas Mookoje. Reikia sudėti šviesą salėje ir scenoje reikia užtikrinti skyles ir plyšius, reikia išdažyti. Jei bus pakankamai talkos, tai tikimasi, jog Velykose bus galima jau atverti duris lietuviškajai visuomenei sale naudotis.

Tėveliai, pasakykit savo vaikams, kad Mookos Lietuvių Namuose organizuojamos pamokos lietuvių kalbai pasimokyti. Teužsirašo rieko nelaukdami.

«M. L.» redakcijoje — Rua Lituania, 67 — Mooca, galima užsimokėti ir užsisakyti labai įdomų religinio turinio žurnalą «Žvaigždė». Metams prenumeratos kaina 1 500 kruzeirų, kas užsimoka metų pabaigoje 2 000 kr.

Taip pat, čia galima užsisakyti katalikiškos, lietuviškos dvasioj leidžiamą mėnesinį kultūrinį žurnalą, pritaikytą daugiau inteligento skaitytojo reikalavimams, kuris turi didelį pasisekimą Šiaurės Amerikoje «Laiškai Lietuviams». Jų metinė prenumerata 2 000 cr. Mokantiems metų pabaigoje 3 000 cr.

DĒMESIO! DĒMESIO!

Kiekvieno Brazilijos lietuvių talka reikalinga ir toliau išlaikyti vienintelį mūsų savaitraštį!

KAS DARYTINA?

VISŲ PIRMA: užsimokėti praėjusių metų skolas Už praėjusius metus Cr. \$ 1.500,00

ANTRA: tučiuojau atnaujinti prenumeratas šiems 1965 metams, nelaukiant jų galo. Mums reikia mokėti už spaudos darbus ir popierį ne metų gale o kiekvieno mėnesio pabaigoje. Todėl pinigai reikalingi dabar, jau metų pradžioje.

Šių metų «Mūsų Lietuvos» prenumerata Brazilijoje ir visoje P. Amerikoje yra 3 000 kruzeirų. RĒMĒJO PRENUMERATA 5.000 kr. GARBĒS prenumerata 10 000 kr. ATSKIRO numerio išleidimas 30 000 kr. Rėmėjų ir garbės prenumeratos labai palengvintų laikraščio leidimą ir jo pagerinimą, dedant daugiau nuotraukų iš lietuvių gyvenimo.

TREČIA: užsakykite «M. L.» jos dar neįmantiems savo giminėms ir draugams.

KETVIRTA: Ką neįmanoma užsimokėti pilnos bent paprastosios metinės prenumeratos (3.000 kr.), tas tegu žodžiu ar laišku pasitaria su «M. L.» administratoriu. Gali būti tikras, kad «M. L.» nenustos jo lankyti.

Pinigus «M. L.» galima siųsti arba registruotu laišku, išrašius čekį tėvo J. Bružiko vardu, arba įteikiant juos laikraščio platintojams ir išnešiotojams. Aiškumo dėlei iš visų reikalaukite pakvitavimo, kad pinigus įmokėjote.

Už Tamstų malonų bendradarbiavimą iš anksto dėkoja.

«Mūsų Lietuvos» Administratorius
T. Jonas Bružikas, S. J.

(pabaiga iš 1 pusl.)

gai skelbdamas ir patvirtindamas Pietų Amerikos lietuvių vieningą ir nepalaužiamą viltį kartu su jumis dirbti, aukotis ir kovoti, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma!

Mes turime bendromis jėgomis padėti kenčiančiai Lietuvai išsivaduoti iš sovietinės Rusijos klasta, apgautė ir jėga primestos vergovės. Mes turime visame pasaulyje vieningai ir ryžtingai dirbti, tvirtai bendradarbiaudami ir remdami laisvės kovai vadovojančius lietuviškus veiksmus.

Mūsų veiklos moralinis pagrindas tebūnie brolių partizanų testamentas šūkis: «Jūs, kurie išliksite gyvi, praneškite pasauliui, kad jie išžudė mus už tai, kad mes mylėjome Lietuvą!»

Todėl mes, Pietų Amerikos lietuviai skelbiame visam pasauliui, kad sovietų budeliai nepaliauna ir toliau žudyti mūsų tautą, mūsų kalbą ir tautinę kultūrą ir kolonizuoja mūsų kraštą.

Mes, Pietų Amerikos lietuviai išvien su viso pasaulio kraštuose gyvenančiais broliais tautiečiais, kovosime prieš sovietinę vergiją, iki laisvės bus vėl grąžinta Lietuvai mūsų tėvynei.

Trečiasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas nuoširdžiausiai dėkoja visoms organizacijoms, sąjungoms, grupėms pavieniems asmenims bei institucijoms, kurie malonėjo pasveikinti šį Kongresą. Labai, labai ačiū!

Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi!

3-sis PAL Kongresas.

Rezoliucija

RELIGIJOS REIKALU LIETUVOJE

Trečiasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, susirinkęs 18-21 d.d. Vasario mėn. 1965 m. São Paulo mieste, Brazilijoje išklauses pranešimo apie dabartinę Bažnyčios padėtį ir tikėjimo persekiojimą okupuotoje Lietuvoje, konsensu kad:

- 1) Lietuva yra katalikiškas kraštas, kuris turėjo išvystytą bažnytinę hierarchiją su penkiomis vyskupijomis, 1200 parapijų, 1900 dvasiškų, 4 seminarijomis, daug pradžios ir vidurinių mokyklų su tikybos dėstymu, skaitlingas organizacijas ir tikiškinę spaudą.
- 2) Sovietų Rusija smurtu ir jėga Lietuvą okupavo ir ją aneksavo.
- 3) Įvedant Lietuvoje sovietų režimą atimta visa bažnytinė nuosavybė, uždarytos tikiškinės įstaigos, spauda, organizacijos, vienuolynai ir daugelis bažnyčių.
- 4) Suvaržyta dvasiškios veikla ir daug kunigų išvežta

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 75,00

ar areštuota, ir tikintieji ne gauna pilno dvasiško aptarnavimo.

5) Jaunimas prievarta bedievi namas, uždraudus jį mokinti ir auklėti moralinėje dvasioje.

6) Tikintiesiems vis labiau sunkinamos galimybės išlaikyti ir medžiagiškai aprūpinti savo bažnyčias.

7) Vyskupai yra varžomi administruoti jiems pavestas vyskupijas bei parapijas.

8) Nėra pilno atskyrimo bažnyčios nuo valstybės, nes vyriausybė kišasi ir trukdo dvasinius bei disciplinarius reikalus.

9) Taip varžoma ir persekiama bažnyčia negali išvengti išnykimo.

Akyvaizdoje tų skaudžių faktų bei persekiojimų, Trečiasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas NUTARĖ kreiptis į Žmogaus Teisių Komisiją, Jungtinių Tautų Organizacijoje, ir prašyti ištirti Bažnyčios padėtį ir jos teisių mindžiojimą okupuotoje Lietuvoje, ir apie tai pranešti Jungtinėms Tautoms, kad Sovietų Sąjunga būtų priversta Lietuvos Bažnyčios teises atitaisyti ir duoti kraštui pilną tikėjimo ir sąžinės laisvę, kaip ji suprantama vakarų pasaulyje.

Šios rezolucijos kopijas Kongresas nutarė pasiųsti Jungtinių Tautų Organizacijos sekretariatui ir visoms kitų valstybių atstovybėms prie Jungtinių Tautų.

3-sis PAL Kongresas.

— KAS TURITE JUMS nebereikalingų lietuviškų plokštelių, knygų ir laikraščių, malonėkit padovanoti Tėvams Jėzuitams Mokoje. Jie nori įrengti knygyną su skaitykla. Pranešus, kad turite atliekamų knygų, jie atvyks pasiimti.

Nemaža knygų išmetama į šiukšles. Kad tas lietuviškas turtas nežūtų, malonėkit paaukoti Lietuviams Tėvams Jėzuitams. Ačiū!

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975 NAUJAS ADRESAS

Tėvų Jėzuitų J. Giedrio, J. Bružiko ir J. Kidyko naujas ir nuolatinis adresas yra šis: RUA LITUANIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai 93-2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje: Rua B. de Itapetininga, 262, 4o and, sala 406, Tel 35 8873.